

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/51/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7718200888
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7718200888.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek JUDr. Zuzany Stolárovej a JUDr. Slávky Zborovjanovej v spore žalobcu: O. K., E.. XX.X.XXXX, I. K. A., A. X, zast. JUDr. Michalom Michalovčíkom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Pri jazdiarni 1, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 792 752, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, o zaplatenie 1.997,08 Eur s príslušenstvom, o odvolaní strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 4. mája 2021 č.k. 11Csp/20/2018-322, takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku I.

II. M e n í rozsudok vo výroku II. tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.857,59 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.2.2018 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. M e n í rozsudok vo výroku III. tak, že žalobcovi priznáva proti žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalovaného zaviazal k povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 139,49 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.2.2018 do zaplatenia v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I.), v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (II.) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania vo výške 37,26%.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal pôvodne určenia, že zmluvné podmienky v zmluve o revolvingovom úvere č. 8300050970 zo dňa 4.10.2012 uvedené v bode 8 ods. 8.1. a 8.4. sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami a tiež vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.997,08 Eur s 5% ročným úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému do zaplatenia.

3. Vo veci bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 24. októbra 2018 č.k. 11Csp/20/2018-134 tak, že I. a II. výrokom boli určené zmluvné podmienky v zmluve o revolvingovom úvere č. 8300050970 zo dňa 4.10.2012, pokiaľ ide o bod 8 ods. 8.1. a 8.4., za neprijateľné zmluvné podmienky, vo výroku III. zaviazal žalovaného k povinnosti vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1.997,08 Eur s 5% ročným úrokom z omeškania od 29.2.2018 do zaplatenia a napokon vo výroku IV. zaviazal žalovaného k povinnosti nahradiť žalobcovi trovy konania v pomere 100%. Na základe odvolania podaného žalovaným Krajský súd v Košiciach vo veci rozhodol uznesením zo dňa 20. júla 2020 č.k. 6Co/144/2019-223 tak,

že zrušil rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 24. októbra 2018 č.k. 11Csp/20/2018-134 v napadnutom vyhovujúcom výroku III. a vo výroku IV. o nároku na náhradu trov konania a v zrušenom rozsahu vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Pretože odvolaním neboli napadnuté v rámci tohto odvolacieho konania výroky I. a II. rozsudku z 24.10.2018, tieto nadobudli právoplatnosť, na základe čoho predmetom konania v prejednáwanej veci zostal výlučne nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia a tiež trovy konania.

4. Súd po vrátení veci odvolacím súdom konštatoval, že predmetom bolo rozhodnutie o uplatnenom nároku na bezdôvodné obohatenie z pohľadu žalovaným uplatnenej námietky premlčania, poukazujúc na to, že odvolací súd sa v zrušujúcom uznesení nestotožnil s právnym názorom prvoinštančného súdu ohľadne posudzovania premlčania z hľadiska objektívnej a subjektívnej lehoty. Po odcitovaní § 451 ods. 1 a 2, § 107 ods. 1 a 2 OZ a § 137 písm. c), § 150 ods. 1 a § 391 ods. 2 CSP vyšpecifikoval, akým spôsobom je stanovená premlčacia doba v prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia. Vo vzťahu k 10-ročnej premlčacej dobe teoretickým spôsobom ozrejmil, že ide o premlčaciu dobu, ktorá sa uplatní vtedy, keď bolo bezdôvodné obohatenie získané úmyselne, pričom ozrejmil, akým spôsobom je potrebné rozlíšiť priamy alebo nepriamy úmysel s tým, že pokiaľ nie sú splnené podmienky na 10-ročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba. Súd mal pritom za to, že v danom prípade nebolo žalobcom preukázané, aby žalovaný už pri plnení zo zmluvy mal vedomosť o tom, že prijíma plnenie z neplatného právneho dôvodu, keď samotná vôľová zložka žalovaného použijúc analógiu trestného práva hmotného nebola preukázaná. Súd bol preto toho názoru, že v uvedenom prípade je potrebné aplikovať dvojročnú premlčaciu dobu, ktorá začala plynúť uhradením každej jednej splátky. Rozpis splátok sa v spise nachádza na č.l. 14 až 15. Z uvedeného vyplýva, že iba posledná splátka zo dňa 9.3.2016 vo výške 139,49 Eur nie je premlčaná. Predposledná splátka uhradená 11.2.2016 už je premlčaná, nakoľko premlčacia doba začala v prípade tejto úhrady plynúť deň nasledujúci po dni úhrady, t.j. 12.2.2016 a dvojročná premlčacia doba skončila 12.2.2018. Žaloba bola podaná na súd 13.2.2018. Súd preto priznal žalobcovi nárok na zaplatenie sumy 139,49 Eur titulom bezdôvodného obohatenia iba za poslednú splátku z dôvodu, že zvyšné úhrady sú premlčané.

5. Po odcitovaní § 517 ods. 1 a ods. 2 OZ a tiež § 3 Nar. vl. č. 87/1995 Z.z. v znení platnom od 1.2.2013 vyargumentoval priznané príslušenstvo z priznanej sumy. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 a 2 CSP a tiež § 396 ods. 1 a ods. 3 CSP s prihliadnutím na pomer úspechu strán sporu tak v prvoinštančnom, ako v odvolacom konaní.

6. Proti predmetnému rozsudku podali obe strany sporu odvolanie v zákonnej lehote.

7. Z odvolania žalobcu vyplýva, že tento napadol výroky II. a III. z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Odvolacie dôvody odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania nevyplývalo ustálenie začiatku plynutia dvojročnej subjektívnej doby, hoci súd prvej inštancie správne konštatoval, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Mal za to, že na základe vykonaných dôkazov mal súd prvej inštancie dospieť k inému záveru, pričom najmä na základe vykonaných dôkazov, tiež neriadiac sa právne záväzným názorom odvolacieho súdu, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rozsudok tiež vykazuje známky svojvôle, a preto ho považoval za arbitrárny. Mal za to, že v danej veci je nevyhnutné aplikovať desaťročnú premlčaciu dobu, a to najmä preto, že žalovaný nekonal s povinnou odbornou starostlivosťou. Odhliadnuc od toho mal za to, že k nesprávnej aplikácii práva zo strany súdu by došlo aj vtedy, pokiaľ by sa súd riadil úvahami a úlohami uloženými mu odvolacím súdom, najmä pri nutnosti aplikácie trojročnej premlčacej doby. Opätovne poukázal na to, že suma istiny úveru vo výške 1.284,25 Eur bola zo strany žalobcu zaplatená dňom 13.7.2015, t.j. zaplatením 16-tej splátky, teda počnúc dňom 13.7.2015, kedy žalobca v časti 1,67 Eur úver preplatil, každú ďalšiu splátku až do výšky spolu 3.281,33 Eur platil nad rámec istiny úveru, pričom ku dňu podania žaloby (12.2.2018) neuplynula ani len trojročná objektívna premlčacia doba počítaná od momentu preplatenia úveru nad istinu. Okrem toho zdôraznil, že je potrebné v otázke premlčania reštitučných spotrebiteľských nárokov (nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia) poukázať na zásadný a nový rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 z 22.4.2021, z ktorého poukázal najmä bod 1. rozsudku, ktorý súčasne odcitoval. V ďalšom poukázal na to, že predmetný rozsudok je potrebné vykladať v spojení s rozsudkom Súdneho dvora EÚ

vo veci C-698/18 a C-699/18 z 9.7.2020, podľa ktorých žaloba o vrátenie súm bezdôvodne zaplatených na základe nekalej podmienky nachádzajúcej sa v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom podlieha trojročnej premlčacej lehote, ktorá začína plynúť odo dňa úplného splnenia tejto zmluvy alebo keď pre podobné žaloby založené na určitých vnútroštátnych právnych predpisoch táto lehota začína plynúť až od okamihu určenia právneho dôvodu týchto žalôb súdom. Vyslovil názor, že z predmetných rozsudkov SD EÚ sa dá vyvodiť, že Súdny dvor EÚ zrušil v spotrebiteľských veciach o vydanie bezdôvodného obohatenia subjektívnu a objektívnu a objektívnu premlčaciu dobu zakotvenú v Občianskom zákonníku a zavádza jednotnú trojročnú premlčaciu dobu, ktorá začína plynúť od právoplatnosti určenia o neprijateľnej zmluvnej podmienke, v ktorej má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia základ alebo od právoplatnosti určenia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Vzhľadom na právoplatne určené neprijateľné zmluvné podmienky v bode 8 ods. 8.1. a v bode 8 ods. 8.4. predmetnej zmluvy rozsudkom súdu zo dňa 24.10.2018 a bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru poskytnutého žalobcovi na základe predmetnej zmluvy, ktorá bola predbežne vyriešená v konaní, v intenciách rozsudku SD EÚ vo veci C-485/19 trojročná premlčacia doba na vydanie bezdôvodného obohatenia nemohla uplynúť. Mal preto za to, že súd v napadnutom rozsudku nesprávne aplikoval premlčanie a plynutie premlčacej doby. Navrhol odvolaciemu súdu zmeniť napadnutý rozsudok a vo veci rozhodnúť sám tak, že žalobe v časti uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia v celom rozsahu vyhovie.

8. Z odvolania žalovaného vyplýva, že tento podal odvolanie voči výrokom I. a III. rozsudku z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b) a písm. d) CSP, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a pretože konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vytkol súdu, že v odôvodnení, okrem posúdenia námietky premlčania, neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré priznanie nároku na zaplatenie sumy 139,49 Eur odôvodňujú. Len nepriamo z rozsudku vyplýva, že by po skutkovej a právnej stránke malo ísť o bezdôvodné obohatenie, ale skutočnosť, či tomu tak je alebo nie je, súd v rozsudku nekonštatuje. Rovnako v rozsudku nekonštatuje odkaz na rozsudok zo dňa 24.10.2018, ktorý bol práve vo výroku o zaplatenie sumy 1.997,08 Eur s príslušenstvom zrušený. Z rozsudku tak podľa neho nevyplývajú základné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali výrok I. Po odcitovaní § 220 ods. 2 CSP mal za to, že rozsudok je nepreskúmateľný. Posúdenie námietky premlčania nepredstavuje komplexné vyhodnotenie všetkých pre vec relevantných skutočností a ich právne posúdenie. Preto navrhol odvolaciemu súdu zmeniť rozsudok v napadnutom rozsahu a žalobu zamietnuť.

9. Žalovaný k odvolaniu žalobcu uviedol, že nie je zřejmý žiadny dôkaz alebo preukázaná skutočnosť, na základe ktorých žalobca tvrdí, že svojimi úhradami splácal najskôr istinu a všetko nad istinu je bezdôvodné obohatenie. Okrem toho z odvolania nevyplýva ani to, na základe akého dôkazu by sa malo dospieť k záveru o úmysle žalovaného získať bezdôvodné obohatenie. Preto považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné.

10. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolania strán sporu ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, po nariadenom pojednávaní v zmysle § 385 ods. 1 CSP, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, zatiaľ čo odvolaniu žalovaného nebolo možné vyhovieť.

11. Odvolací súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom zopakoval dokazovanie o listiny, ktoré boli súčasťou spisu: zmluva o poskytnutí revolvingového úveru č. 8300050970, prehľad platieb titulom zmluvy č. 8300050970, tabuľka priemernej úrokovej miery z úverov- zdroj internetová stránka NBS Slovenska, potvrdenie Okresného súdu v Michalovciach o podaní žaloby na súd, prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľov HOOS zo dňa 1.12.2017 a napokon právne stanovisko žalovaného k prehláseniu z 1.12.2017, a to ich prečítaním (§ 204 CSP).

12. Zo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. 8300050970 vyplýva, že na základe nej bol dohodnutý úverový limit 1.500 Eur, splatnosť úveru 42 mesiacov, výška mesačnej splátky 80,37 Eur, RPMN za úver 67,60, ročná úroková sadzba úveru v percentách 70,01 a revolvingu 76,21, priemerná RPMN za úver 45,60, poskytnutá čiastka revolvingu 790,84 Eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 3.375,54 Eur, celková čiastka pri revolvingu 1.928,88 Eur.

13. Z prehľadu platieb titulom zmluvy č. 8300050970 ku dňu 8.11.2016 vyplýva, že žalovanému bol dňa 4.10.2012 poskytnutý reálne úver v čiastke 1.284,25 Eur, ktorý splácal nasledovne: mesačne v sume 80,37 Eur dňa 30.11.2012, 7.12.2012, 9.1.2013, 6.2.2013, 8.3.2013, 9.4.2013, 9.5.2013, 23.7.2013, 13.8.2013, 9.9.2013, 20.9.2013, 16.10.2013, ďalej v čiastke 80,50 Eur dňa 20.11.2013, v čiastke 80,37 Eur v dňoch 23.12.2013, 20.1.2014, 20.2.2014, 20.3.2014, 7.4.2014, 20.5.2014, 9.6.2014, 11.7.2014, 6.8.2014, dňa 4.9.2014 v sume 80 Eur, v čiastke 80,37 Eur v dňoch 7.10.2014, 6.11.2014, 5.1.2015, 21.1.2015, 11.2.2015, 11.3.2015, 13.4.2015, 11.5.2015, 11.6.2015, 13.7.2015, 24.8.2015, 11.9.2015, 27.10.2015, 7.12.2015 a 15.1.2016, v čiastke 85 Eur dňa 15.1.2016, v čiastke 80,37 Eur dňa 11.2.2016 a dňa 9.3.2016 v sume 142,14 Eur (t.j. spolu zaplatil 3361,33 Eur).

14. Z tabuľky priemernej úrokovej miery z úverov (zdroj internetová stránka NBS Slovenska) vyplýva, že v októbri roku 2012 predstavovala priemerná úroková miera z úverov pre domácnosti - spotrebiteľské úvery od jeden až päť rokov hodnotu 12,89 a pre nové obchody hodnotu 11,57.

15. Z potvrdenie Okresného súdu v Michalovciach vyplýva, že žalobca podal na tento súd dňa 12.2.2018 žalobu, ktorej bola pridelená sp. zn. 11Csp/20/2018.

16. Z Prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľov HOOS zo dňa 1.12.2017 vyplýva, že predmetný list združenie adresovalo žalobcovi a že jeho obsahom je okolnosť, podľa ktorej sa adresát obrátil na združenie so žiadosťou, že potrebuje poradiť so zmluvami o úvere, ktoré uzavrel so spoločnosťou PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. V mesiaci október 2016 združeniu predložil zmluvu o úvere č. 8300050970 zo dňa 4.10.2012, ktorá podľa ich názoru je zmluvou bezúročnou a bezpoplatkovou a taktiež obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Po doručení prehľadu platieb k predmetnej zmluve v novembri 2016 ho informovali o tom, že ak mu veriteľ poskytol úver vo výške 1.284,25 Eur a uhradil 3.281,33 Eur, došlo k bezdôvodnému obohateniu zo strany veriteľa spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o. o sumu 1.997,08 Eur, keď má právo sa súdnou cestou domáhať vydania tejto sumy ako bezdôvodného obohatenia. Združenie mu odporučilo obrátiť sa ohľadom právnych služieb na advokáta, ktorý posúdi právnu stránku veci.

17. Z písomného stanoviska žalovaného k Prehláseniu Združenia na ochranu občana spotrebiteľov HOOS z 1.12.2017 vyplýva argumentácia o tom, že takéto potvrdenia už boli opakovane vyhodnotené ako nepravdivé, keď aj z úradnej činnosti súdu je známa praktika daného združenia, ktoré prehlasuje informovanie klienta v takých súvislostiach časových, vecných, aby bola zachovaná napríklad premičacia lehota a podobne. Uviedol, že potvrdenie je zo dňa 1.12.2017, splnomocnenie, ktoré žalobca mal udeliť advokátovi je z 10.11.2017, teda 21 dní skôr ako je dátum vystaveného potvrdenia. Z tvrdení žalobcu a predložených listín teda vyplýva, že uvedené združenie dňa 1.12.2017 odporučilo žalobcovi vyhľadať právnu pomoc advokáta, hoci žalobca už dňa 10.11.2017 udelil takéto splnomocnenie zvolenému advokátovi. Nie je možné považovať uvedené prehlásenie akéhosi súkromného subjektu za vierohodné s akoukoľvek dôkaznou hodnotou.

18. Po takto zopakovanom dokazovaní odvolací súd konštatuje skutkový stav, podľa ktorého strany sporu uzavreli dňa 4.10.2012 v písomnej podobe Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8300050970, v ktorej si dohodli výšku úrokov, a to na ročnú úrokovú sadzbu vo výške 70,01% a ročnú úrokovú sadzbu revolvingu vo výške 76,21%. V čase uzavretia predmetnej zmluvy za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch veriteľa poskytovali úvery pri úrokovej miere 12,89 %.

19. Výška úrokov z úveru, hoci bola predmetom dohody, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi, pretože aj v tomto prípade platí § 3 ods. 1 OZ, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúci z občianskoprávných vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Dobrými mravmi v občianskoprávných vzťahoch sa v súdnej praxi rozumie súbor spoločenský, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktorý je v súlade so všeobecne uznávanými vzťahmi medzi ľuďmi a mravnými princípmi spoločenského zriadenia a ktorý v historickom vývoji osvedčil istú nemennosť, vystihujúc podstatné historické tendencie, ktoré sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem.

20. Neprimerane vysoké úroky, dojednané pri dočasnom poskytnutí peňažných prostriedkov, sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlom správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného

činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi.

21. Ustanovenie § 3 ods. 1 OZ patrí k právnym normám s relatívne neurčitou (abstraktnou) hypotézou, t.j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, dopredu neobmedzeného okruhu okolností. Pri posudzovaní, či konanie účastníka občianskoprávneho vzťahu je v súlade, či v rozpore s dobrými mravmi, zákon výslovne neurčuje, z akých hľadísk má súd vychádzať, preto závisí v každom prípade na úvahe súdu. Rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre použitie § 381 OZ alebo § 39 OZ, je vždy potrebné urobiť po starostlivej úvahe, v rámci ktorej musia byť zvážené všetky rozhodujúce okolnosti.

22. Odvolací súd zotrváva na už vyslovenom právnom závere vo svojom predchádzajúcom zrušujúcom uznesení v predmetnej veci (uznesenie zo dňa 20.7.2020 sp. zn. 6Co/144/2019) o tom, že dohoda o zmluvných úrokoch je neplatná v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka pre jej rozpor s dobrými mravmi, keďže podstatne prevyšuje priemernú výšku úroku pri úveroch za rozhodné obdobie ako odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch v čase uzavretia zmluvy, ktorá predstavovala 12,89 %. Dohodnuté zmluvné úroky v predmetnej zmluve dosahujú niekoľkonásobok tejto priemernej výšky úrokov za obdobné spotrebiteľské úvery v čase uzavretia zmluvy.

23. Takéto dojednanie úrokov je priamo v rozpore s § 53 ods. 6 Obč. zákonníka v znení účinnom do 31.5.2014 (t.j. v čase uzavretia úverovej zmluvy), v zmysle ktorého, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Relevantným preto bolo posúdenie, či dojednané zmluvné úroky (odplata) zodpovedali obvyklej výške úrokov pri obdobných úveroch.

24. V čase uzavretia úverovej zmluvy bola výška odplaty regulovaná výlučne § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.5.2014 tak, ako je vyššie citovaný. Odvolací súd zdôrazňuje, že novelizované znenie ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka (v zmysle ktorého, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať) a ustanovenie § 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. stanovujúce, čo tvorí odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, nadobudli účinnosť až dňom 1.6.2014. Ustanovenie § 1a Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. o maximálnej výške požadovanej odplaty, v zmysle ktorého odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej RPMN podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, bolo do Nariadenia vlády 87/1995 Z.z. zavedené až s účinnosťou od 1.9.2014.

25. Za zisteného skutkového stavu podľa bodu 18. odôvodnenia tohto rozsudku potom bolo potrebné dospieť k záveru, že v prípade neplatného dojednania zmluvných úrokov (odplaty), uvedené znamená nedostatok náležitosti zmluvy podľa ust. § 9 ods. 2 písm. i) zák. č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, na základe čoho poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy).

26. Zo zopakovaného dokazovania odvolací súd zistil skutkový stav, podľa ktorého žalobcovi bol poskytnutý úver dňa 4.10.2012 reálne vo výške 1.284,25 Eur, ktorý splatil (vrátil) spolu vo výške 3361,33 Eur. Pokiaľ žalobca splácal poskytnutý úver, v plnených splátkach boli nepochybne zahrnuté tiež úroky a poplatky, na zaplatenie ktorých žalovaný nemal právny nárok (z dôvodu konštatovanej bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru), preto na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie prijaté bez právneho dôvodu podľa § 451 ods. 2 OZ, a to vo výške prevyšujúcej reálne poskytnuté peňažné prostriedky, t.j. spolu vo výške 2.077,08 Eur (3361,33 - 1284,25). Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že žalobca si predmetnou žalobou ako bezdôvodné obohatenie uplatňuje "iba" sumu 1997,08 Eur (vychádzajúc zo zaplatenej sumy spolu vo výške 3281,33 Eur), ktorou bol odvolací súd viazaný.

27. Žalovaný v priebehu konania namietal voči nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčanie, ktorou námietkou premlčania sa súd prvej inštancie zaoberal. Súdom na strane jednej správne

zhodnotil, že v prípade bezdôvodného obohatenia bolo potrebné vysporiadať sa s tým, či sa na prejednávany nárok vzťahuje objektívna alebo subjektívna lehota a zároveň určiť moment začiatku plynutia premlčacej doby, jeho následné závery o týchto otázkach sú nesprávne.

28. Možno prisvedčiť odvolacej námietke žalobcu, ktorou zdôraznil potrebu poukázať na zásadný a nový rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/2019 z 22.4.2021, ktorý posudzoval, či trojročná premlčacia lehota, ktorá podľa vnútroštátnej právnej úpravy začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu, je v súlade so zásadou efektivity danej Smernicou Rady EÚ 93/13/EHS.

29. Odvolací súd zastáva názor, podľa ktorého je potrebné nároky spotrebiteľov na vydanie bezdôvodného obohatenia z hľadiska ich prípadného premlčania naďalej posudzovať aj čo do plynutia jej subjektívnej doby, ktorá vyplýva z § 107 ods. 1 OZ, pretože spomínaný rozsudok C-485/2019 sa zaoberal výlučne 3-ročnou, resp. 10-ročnou premlčacou lehotou a 2-ročnou subjektívnou lehotou sa nezaoberal vôbec.

30. Odvolací súd poukazuje na už ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá nevyklučuje skúmanie premlčania predmetných nárokov z hľadiska plynutia dvojročnej subjektívnej doby, ktorá súčasne jednoznačne začiatok jej plynutia viaže na skutočnú vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemal plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve (porovnaj napr. uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo 29/2021, sp. zn. 3 Cdo 169/2017, sp. zn. 8Cdo 163/2018).

31. Po zopakovaní dokazovania o Prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľov HOOS z 1.12.2017 možno ustáliť skutkový stav, podľa ktorého žalobca potom, čo v októbri 2016 predložil združeniu predmetnú zmluvu, bol združením v mesiaci november 2016 informovaný o bezdôvodnom obohatení vo výške 1997,08 eur, ktorého vydania sa má právo domáhať súdnou cestou s odporúčením, aby sa ohľadom právnych služieb obrátil na advokáta.

32. Odvolací súd v kontexte vyššie uvedeného považuje obranu žalovaného založenú na účelovom tvrdení združenia obsiahnutom v predmetnom vyhlásení sa nedôvodnú. Žalovaný totiž nesprávne interpretuje listinný dôkaz - Prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľov HOOS zo dňa 1.12.2017, ak uvádza, že pokiaľ je Prehlásenie z 1.12.2017, ktorým dňom odporučilo žalobcovi obrátiť sa na advokáta a splnomocnenie, ktoré žalobca mal udeliť advokátovi je z 10.11.2017, teda 21 dní skôr, nemožno uvedené prehlásenie považovať za vierohodné s akoukoľvek dôkaznou hodnotou. Odvolací súd k tejto argumentácii žalovaného zdôrazňuje, že dátum 1.12.2017 žalovaný nesprávne stotožnil s dátumom, kedy združenie odporučilo žalobcovi obrátiť sa na advokáta, pretože dátum 1.12.2017 je výlučne dátumom vystavenia predmetného dokladu zo strany združenia, z ktorého znenia nespochybniteľne vyplýva, že odporučilo žalobcovi obrátiť sa na advokáta v novembri 2016.

33. Možno teda konštatovať, že žalobca sa v súvislosti s predmetným úverom ako spotrebiteľ dozvedel o tom, že na jeho úkor a v akej výške sa žalovaný bezdôvodne obohatil najskôr v mesiaci november 2016, ktorý časový moment predstavuje začiatok plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby, a preto pokiaľ odvolací súd zistil, že žalobca predmetnú žalobu podal na súd dňa 12.2.2018 (vyplýva z potvrdenia Okresného súdu v Michalovciach - bod 15. odôvodnenia tohto rozsudku), pre uplatnenie tohto nároku neuplynula subjektívna lehota vôbec. Nesprávny bol potom záver súdu prvej inštancie o tom, že všetky splátky predchádzajúce poslednej splátke zo dňa 9.3.2016 vo výške 139,49 Eur boli premlčané.

34. Pokiaľ išlo o posúdenie objektívnej lehoty (§ 107 ods. 2 OZ), už spomínaný Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 z 22. apríla 2021 vyslovil, že zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice 93/13 alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice 2008/48, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.

35. Z uvedeného záveru Súdneho dvora EÚ možno vyvodit', že ohľadne trojročnej premlčacej lehoty (ktorú súčasne čo do stanovenej dĺžky Súdny dvor EÚ v rozsudku považoval za zásadne dostatočnú na to, aby dotknutému spotrebiteľovi umožnila pripraviť a podať účinný prostriedok nápravy- bod 59. rozsudku) nemožno spájať začiatok jej plynutia k momentu vzniku bezdôvodného obohatenia. Pretože

súčasne z teórie práva vyplýva, že subjektívna premlčacia lehota nemôže začať plynúť skôr ako objektívna premlčacia lehota, odvolací súd logicky dospel k záveru o tom, že v prejednávanej príhode začiatok plynutia tak subjektívnej lehoty, ako aj objektívnej lehoty je identický. Pokiaľ preto platí záver odvolacieho súdu o tom, že žalobou uplatnený nárok na vydanie BO nie je premlčaný v dvojročnej premlčacej dobe, nie je premlčaný ani v objektívnej premlčacej dobe ako dlhšej premlčacej dobe (trojročnej alebo desaťročnej).

36. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov vyplýva, že žalobou uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia bol dôvodný v celom rozsahu (t.j. v zaplatenej sume 1997,08 Eur). Dôvodným bol tiež jeho nárok na zaplatenie požadovaného príslušenstva v podobe uplatnených úrokov z omeškania vo výške 5% ročne od 29.2.2018 ako dátumu, od ktorého sa žalovaný dostal s plnením dlhu do omeškania, t.j. nasledujúcim dňom po doručení žaloby dňa 28.2.2018 (ako správne ustálil súd prvej inštancie v bode 23. napadnutého rozsudku) aplikujúc pritom § 517 ods. 1 a 2 OZ v spojení s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v platnom znení.

37. Súd prvej inštancie v konečnom dôsledku priznal žalobcovi iba sumu 139,49 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 29.2.2018 do zaplatenia (I. výrok) namiesto sumy 1997,08 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 29.2.2018 do zaplatenia (čo bolo premietnuté do výroku II. ako v prevyšujúcej časti zamietavého výroku). Preto pokiaľ odvolanie žalobcu podané proti zamietavému výroku (II.) bolo dôvodné a súčasne odvolanie žalovaného podané proti vyhovujúcemu výroku (I.) dôvodné nebolo, odvolací súd potvrdil rozsudok vo výroku I. ako vecne správny (§ 387 ods. 1 CSP) a zmenil rozsudok vo výroku II. tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.857,59 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 29.2.2018 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (§ 388 CSP).

38. V súlade s § 396 ods. 1, ods. 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP odvolací súd súčasne zmenil rozsudok vo výroku III. o trovách konania ako závislý výrok tak, že žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech (tak pred súdom prvej inštancie, ako v odvolacom konaní), priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

39. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).